

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 4 червня 2026 р. № 736

ПОРЯДОК

реалізації експериментального проекту щодо
оформлення окремим категоріям громадян України,
які народилися на тимчасово окупованій Російською
Федерацією території України, посвідчення особи
на повернення в Україну

1. Цей Порядок визначає процедуру реалізації експериментального проекту щодо оформлення окремим категоріям громадян України, які народилися на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України, посвідчення особи на повернення в Україну (далі — експериментальний проект).

Метою експериментального проекту є оформлення громадянам України, які народилися після 24 серпня 1991 р. на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України і стосовно яких відсутня інформація в Єдиному державному демографічному реєстрі, посвідчення особи на повернення в Україну (далі — посвідчення) закордонними дипломатичними установами України, визначеними пунктом 2 цього Порядку, з метою можливості їх безперешкодного переміщення на підконтрольну Україні територію.

Посвідчення оформлюється та видається громадянам України, які народилися після 24 серпня 1991 р. на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України (далі — заявник), виключно з метою перетину державного кордону для в'їзду на територію України.

2. Оформлення посвідчення здійснюється такими закордонними дипломатичними установами України: Посольство України в Республіці Білорусь, Посольство України в Грузії, Посольство України в Республіці Вірменія, Посольство України в Республіці Казахстан, Посольство України в Турецькій Республіці, Генеральне консульство України в Стамбулі (Турецька Республіка) і Генеральне консульство України в Анталії (Турецька Республіка) (далі — закордонні дипломатичні установи) на підставі особистого звернення заявника.

3. Посвідчення оформлюється із використанням бланка, зразок якого затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2017 р. № 285 “Про затвердження зразка бланка, технічного опису та Порядку оформлення та видачі посвідчення особи на повернення в Україну” (Офіційний вісник України, 2017 р., № 38, ст. 1192).

Оформлення посвідчення здійснюється безоплатно. Строк дії становить три місяці, посвідчення, видане згідно з цим Порядком, не продовжується та не є підставою для оформлення нового посвідчення в іншій закордонній дипломатичній установі.

4. Оформлення та видача посвідчення заявнику, який є особою, що досягла 16-річного віку, здійснюється на підставі заяви, поданої нею особисто; особі, яка не досягла 16-річного віку, особі, яка визнана судом обмежено дієздатною або недієздатною, — на підставі заяви заявника, яким є один із батьків (усиновлювачів), опікунів, піклувальників або інших законних представників (далі — законний представник).

5. Для оформлення посвідчення заявник/законний представник особисто звертається до обраної ним закордонної дипломатичної установи, визначеної пунктом 2 цього Порядку, і подає такі документи:

1) письмову заяву, заповнену власноруч, із зазначенням відомостей про особу, на ім'я якої оформлюється посвідчення: прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), у тому числі змінені (у разі їх зміни); дата народження; місце народження; адреса задекларованого/зареєстрованого місця проживання тощо); обставини, що зумовлюють необхідність оформлення посвідчення; і заповнений опитувальник за формою згідно з додатком 1, зразок якого надається працівником закордонної дипломатичної установи. У разі необхідності проведення процедури встановлення особи зазначаються персональні дані громадянина України, який виступатиме в ролі свідка, шляхом заповнення опитувальника;

2) свідоцтво про народження українського зразка або видане компетентним органом іноземної держави і легалізоване в установленому порядку, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України (у тому числі його копія, засвідчена в установленому порядку); або електронна копія е-свідоцтва про народження, або витяг із Державного реєстру актів цивільного стану громадян про державну реєстрацію народження;

3) копії документів батьків; документ, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України; або електронна копія е-паспорта; або електронна копія е-паспорта для виїзду за кордон.

У разі відсутності в заявника зазначених копій документів відомості про батьків приймаються працівником закордонної дипломатичної установи на підставі інформації, зазначеної в письмовій заяві та відповідях на опитувальник за формою згідно з додатком 1, і в подальшому перевіряються за даними Державного реєстру актів цивільного стану громадян і Державного реєстру виборців, державних та єдиних реєстрів, інших інформаційних баз, що перебувають у власності держави або підприємств, установ та організацій;

4) документ, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України законного представника, і документ, що підтверджує повноваження особи як законного представника, — у разі подання документів законним представником;

5) дві кольорові фотокартки заявника розміром 3,5 x 4,5 сантиметра та одну 10 x 15 сантиметрів (для оформлення посвідчення).

6. Працівник закордонної дипломатичної установи під час прийому заяви перевіряє повноту поданих документів та інформації, що в них міститься, формує справу для оформлення посвідчення. У разі подання особою, яка досягла шістнадцятирічного віку, документів із фотокартками проводиться процедура ідентифікації особи шляхом надсилення запитів (разом із згодою заявника на обробку персональних даних) про перевірку документів та інформації, зазначеної заявником у письмовій заяві, а також фотозображення особи, яке дасть змогу її ідентифікувати, до державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, у тому числі до територіальних органів Національної поліції, Держприкордонслужби, Пенсійного фонду України, закладів освіти, військових частин, територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, установ виконання покарань з метою отримання інформації з наявних державних та єдиних реєстрів, інших інформаційних баз, що перебувають у власності держави або підприємств, установ та організацій.

Відомості з Державного реєстру актів цивільного стану громадян отримуються в порядку міжвідомчої електронної інформаційної взаємодії між Державним реєстром актів цивільного стану громадян та електронним інформаційним ресурсом МЗС через систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів “Трембіта”. До запровадження міжвідомчої електронної інформаційної взаємодії між Державним реєстром актів цивільного стану громадян та електронним інформаційним ресурсом МЗС відомості про актові записи цивільного стану громадян отримуються шляхом надсилення письмового запиту закордонної дипломатичної установи у формі електронного документа до Київського міжрегіонального управління Мін’юсту через систему електронного документообігу. У процесі перевірки береться до уваги вся інформація, яку повідомив заявник.

Державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації зобов’язані надавати достовірну інформацію про особу у строк не пізніше ніж три робочих дні з дня отримання запиту від закордонної дипломатичної установи або строк, встановлений у запиті закордонної дипломатичної установи.

7. У разі відсутності документів із фотокарткою/відцифрованим образом обличчя особи, отриманих із державних та єдиних реєстрів, інших інформаційних баз, що перебувають у власності держави або підприємств, установ та організацій, за результатами перевірок, згідно з якими особу не

ідентифіковано, проводиться процедура встановлення особи шляхом опитування свідка, який був зазначений заявником у заяві, у приміщенні закордонної дипломатичної установи або в режимі відеоконференцзв'язку.

Свідками можуть бути дієздатні особи із числа членів сім'ї заявника: чоловік, дружина, колишній чоловік/колишня дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, усиновлювач, опікун, піклувальник, які досягли 16-річного віку і мають документи, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України, які підлягають обов'язковому пред'явленню під час процедури встановлення особи. Для підтвердження того, що особа є членом сім'ї або близькою особою, подаються документи, що посвідчують відповідні факти: свідоцтво про шлюб, свідоцтво про розірвання шлюбу, свідоцтво про народження, рішення суду та інші документи.

У разі відсутності зазначених документів відомості перевіряються працівником закордонної дипломатичної установи шляхом направлення запитів (разом із згодою заявника на обробку персональних даних) до розпорядників державних та єдиних реєстрів, інших інформаційних баз, що перебувають у власності держави або підприємств, установ та організацій, а також шляхом їх отримання в порядку міжвідомчої електронної інформаційної взаємодії між Державним реєстром актів цивільного стану громадян та електронним інформаційним ресурсом МЗС через систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів "Трембіта". До запровадження міжвідомчої електронної інформаційної взаємодії між Державним реєстром актів цивільного стану громадян та електронним інформаційним ресурсом МЗС відомості про актові записи цивільного стану отримуються шляхом надсилання письмового запиту закордонної дипломатичної установи у формі електронного документа до Київського міжрегіонального управління Мін'юсту через систему електронного документообігу.

У разі встановлення працівником закордонної дипломатичної установи факту невідповідності відомостей, що містяться в документах, поданих заявником та/або свідком, відомостям, що містяться в наявних обліках, державних та єдиних реєстрах, інших інформаційних базах, що перебувають у власності держави або підприємств, установ та організацій, процедура встановлення особи не проводиться. Заявнику вручається особисто або надсилається на адресу його електронної пошти письмове повідомлення про неможливість проведення процедури встановлення особи, копія якого залишається у справі про оформлення посвідчення. У письмовому повідомленні про неможливість проведення процедури встановлення особи зазначаються підстави відмови та порядок оскарження рішення.

Про час та умови проведення процедури встановлення особи заявнику та свідку повідомляється на адресу особистої електронної пошти не пізніше

ніж за три робочих дні до дати її проведення. Пояснення заявника надаються у формі опитування шляхом заповнення відповідей опитувальника за формою згідно з додатком 1. Пояснення свідка оформлюються у вигляді протоколу опитування, проведеного в закордонній дипломатичній установі або в режимі відеоконференцзв'язку.

Строк проведення процедури встановлення особи не повинен перевищувати двох місяців з дня подання заяви. За результатами опитування свідка під час процедури встановлення особи складається висновок про результати проведення процедури встановлення особи за формою згідно з додатком 2. Опитувальник за формою згідно з додатком 1, заповнений власноруч заявником, разом із заповненим працівником закордонної дипломатичної установи протоколом опитування свідка та висновком про результати проведення процедури встановлення особи за формою згідно з додатком 2 долучаються до справи про оформлення посвідчення.

8. Процедура встановлення особи, передбачена пунктом 7 цього Порядку, у разі неможливості особистої присутності членів сім'ї заявника (у тому числі колишнього чоловіка/колишньої дружини) під час її проведення може здійснюватися в режимі відеоконференцзв'язку.

Документи, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України члена сім'ї (у тому числі колишнього чоловіка/колишньої дружини), і документи, що підтверджують факт того, що ця особа є членом сім'ї заявника (у тому числі колишнім чоловіком/колишньою дружиною) заявника, стосовно якого проводиться процедура встановлення особи, пред'являються свідком під час проведення опитування в режимі відеоконференцзв'язку.

Копії таких документів надсилаються членом сім'ї (у тому числі колишнім чоловіком/колишньою дружиною) не пізніше ніж за три робочих дні до визначеної дати проведення процедури встановлення особи на адресу електронної пошти закордонної дипломатичної установи, яка проводить опитування в режимі відеоконференцзв'язку.

Під час проведення опитування в режимі відеоконференцзв'язку працівником закордонної дипломатичної установи ведеться відеозапис, файл якого зберігається на захищеному пристрої в закордонній дипломатичній установі протягом трьох років.

У висновку про результати проведення процедури встановлення особи за формою згідно з додатком 2 працівник закордонної дипломатичної установи зазначає, що встановлення особи здійснювалося шляхом опитування свідка, який був зазначений заявником у заяві, у приміщенні закордонної дипломатичної установи або в режимі відеоконференцзв'язку та в присутності заявника, стосовно якого проводилася така процедура.

Результати впізнання заявника членом його сім'ї (у тому числі колишнім чоловіком/колишньою дружиною) письмово фіксуються у висновку про встановлення особи працівником закордонної дипломатичної установи.

9. Рішення про оформлення посвідчення особі у віці до 16 років, яка була народжена на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України і стосовно якої відсутня інформація в Єдиному державному демографічному реєстрі, приймається на підставі інформації (документів), поданої законним представником, за умови наявності свідоцтва про народження, виданого компетентним органом іноземної держави і легалізованого в установленому порядку, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, його копія, засвідчена в установленому порядку; або підтвердження інформації про реєстрацію народження за даними Державного реєстру актів цивільного стану громадян та документа, що посвідчує особу та підтверджує належність до громадянства України одного з батьків.

10. Рішення про оформлення посвідчення приймається працівником закордонної дипломатичної установи за результатами перевірки факту належності особи до громадянства України, а також ідентифікації або встановлення особи протягом трьох робочих днів після завершення зазначених процедур. Загальний строк процедури оформлення посвідчення від моменту подання заяви становить не більше двох місяців.

11. Заповнення посвідчення здійснюється відповідно до вимог Порядку оформлення та видачі посвідчення особи на повернення в Україну, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2017 р. № 285 "Про затвердження зразка бланка, технічного опису та Порядку оформлення та видачі посвідчення особи на повернення в Україну", із приміткою про його оформлення згідно з положеннями експериментального проекту. Копія документа долучається до справи про оформлення посвідчення. Інформація про оформлення посвідчення доводиться до відома ДМС, Держприкордонслужби та СБУ.

12. Документи справи про оформлення посвідчення зберігаються протягом трьох років у закордонній дипломатичній установі, яка здійснила його оформлення.

13. Закордонна дипломатична установа відмовляє в оформленні посвідчення в разі, коли:

1) для оформлення посвідчення звернувся законний представник, інформацію про якого не підтверджено відомостями із Державного реєстру актів цивільного стану громадян або документально;

2) дані, отримані з відомих інформаційних систем, баз даних Єдиного державного демографічного реєстру, Державного реєстру виборців не

підтверджують інформації, поданої заявником, у тому числі щодо свідка, або її обсяг недостатній для ідентифікації особи чи проведення процедури встановлення особи;

3) заявник/законний представник подав неправдиві дані щодо себе або свідка;

4) СБУ висловлено застереження щодо оформлення посвідчення.

У разі виявлення факту подання документів та інформації не в повному обсязі працівник закордонної дипломатичної установи не пізніше трьох робочих днів з дня отримання заяви приймає рішення про залишення заяви без руху та шляхом накладання кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, підписує повідомлення про залишення заяви без руху.

Повідомлення про залишення заяви без руху із зазначенням виявлених недоліків, способу та строків усунення недоліків, порядку та строків оскарження рішення про залишення заяви без руху вручається заявнику або надсилається заявнику на адресу електронної пошти (у разі наявності електронної пошти та/або технічної можливості для надсилання). Копія повідомлення залишається у справі про оформлення посвідчення. Факт особистого отримання повідомлення підтверджується підписом заявника на його копії, яка залишається у справі, або сповіщенням про доставку повідомлення до електронної поштової скриньки заявника.

У разі усунення заявником виявлених недоліків протягом п'яти календарних днів заява вважається поданою в день її первинного подання. При цьому строк розгляду заяви продовжується на строк залишення її без руху.

14. У письмовому рішенні про відмову в оформленні посвідчення, яке на запит заявника/законного представника доводиться до його відома, зазначаються підстави такої відмови, порядок та строки його оскарження. Заявник/законний представник має право повторно звернутися до закордонної дипломатичної установи, що відмовила йому в оформленні посвідчення, у разі зміни або усунення причин, внаслідок яких відмовлено в оформленні посвідчення.

15. Заявник, щодо якого прийнято рішення про залишення заяви без руху, про неможливість встановлення особи або про відмову в оформленні посвідчення, має право оскаржити таке рішення, звернувшись до керівника закордонної дипломатичної установи, що розглядала заяву про оформлення посвідчення, протягом 30 календарних днів з дня доведення такого рішення до відома заявника та/або до суду в порядку, встановленому законом.

ОПИТУВАЛЬНИК

Я, _____,
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

відповідно до Закону України “Про захист персональних даних” даю згоду на:

обробку моїх персональних даних з первинних джерел, зокрема відомостей про родичів, освіту, трудову діяльність, науковий ступінь, вчене звання, військову службу;

використання персональних даних, що передбачає будь-які дії володільця персональних даних з обробки таких даних, їх захисту, а також дії з надання часткового або повного права обробки персональних даних іншим суб'єктам відносин, пов'язаних із персональними даними, що здійснюються за моєю згодою чи відповідно до закону (стаття 10 Закону України “Про захист персональних даних”);

поширення персональних даних, що передбачає дії з передачі відомостей про фізичну особу за моєю згодою (стаття 14 Закону України “Про захист персональних даних”);

доступ до персональних даних третіх осіб, що здійснюється відповідно до цієї згоди або вимог закону (стаття 16 Закону України “Про захист персональних даних”).

_____ 20__ р.

(підпис)

З метою проведення процедури встановлення моєї особи добровільно надаю таку інформацію:

1. Прізвище/прізвища _____
(зазначається у хронологічному порядку (рік зміни прізвища))

2. Ім'я/імена _____
(зазначається у хронологічному порядку (рік зміни імені))

3. По батькові (за наявності) _____

4. Число, місяць і рік народження _____

5. Місце народження _____
(назва країни, область, район,

_____ найменування населеного пункту на момент народження)

6. Адреса задекларованого/zareєстрованого місця проживання

(зазначається у хронологічному порядку — назва країни, область, район,

найменування населеного пункту, вулиця номер будинку/корпусу, номер квартири)

7. Навчання в школі/школах

(зазначається у хронологічному порядку — назва країни,

область, район, найменування населеного пункту, найменування навчального закладу, роки навчання)

8. Навчання у закладі/зкладах професійної, фахової передвищої освіти (технікум, коледж)

(зазначається у хронологічному порядку — назва країни, область, район,

найменування населеного пункту, найменування навчального закладу, роки навчання)

9. Навчання у вищому навчальному закладі/зкладах

(зазначається

у хронологічному порядку — назва країни, область, район, найменування населеного пункту,

найменування навчального закладу, роки навчання, факультет)

10. Наявні наукові звання

(зазначається у хронологічному порядку)

11. Наявні державні/відомчі нагороди

(зазначається у хронологічному порядку)

12. Паспорт громадянина України

(зазначається

серія, номер паспорта, дата видачі, орган, що видав паспорт)

13. Паспорт громадянина України для виїзду за кордон

(зазначається у хронологічному порядку — серія, номер паспорта, дата видачі, орган, що видав паспорт)

14. Перетинання державного кордону України

(зазначається у хронологічному

порядку — пункт пропуску/пункт контролю, дата)

15. Служба у Збройних Силах/інших військових формуваннях, перебування на військовому обліку

(зазначається у хронологічному порядку —

найменування військової частини, військове звання, період проходження служби,

найменування територіального центру комплектування та соціальної підтримки)

16. Проходження державної служби в Україні, остання займана посада

(зазначається у хронологічному порядку — найменування державного органу, посади,

період проходження державної служби)

17. Трудова діяльність в установах/організаціях різної форми власності, остання займана посада

(зазначається у хронологічному порядку —

найменування установи/організації, посади, період роботи)

18. Отримання нотаріальних послуг на території України

(зазначається у хронологічному порядку — вид послуг (оформлення довіреностей, угод, заяв),

дані про нотаріуса, місце, дата вчинення нотаріальної дії, форма послуги)

19. Отримання пенсійних виплат, перебування на обліку в закладах соціального захисту населення

(зазначається місце, найменування закладу,

дата, підстава взяття на облік)

20. Отримання інших, крім пенсійних, соціальних виплат, перебування на обліку в закладах соціального захисту населення

(зазначається місце, найменування закладу,

дата, підстава отримання виплат)

21. Перебування у складі юридичних осіб і неурядових громадських формувань

(зазначається місце, найменування організації та контактна інформація, дата набуття прав)

22. Родинні зв'язки: батько/опікун

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності),

дата і місце народження, місце проживання,

контактний номер телефону, адреса електронної пошти)

23. Родинні зв'язки: мати/опікун

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності),

дата і місце народження, місце проживання,

контактний номер телефону, адреса електронної пошти)

24. Родинні зв'язки: брат/сестра

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності),

дата і місце народження, місце проживання,

контактний номер телефону, адреса електронної пошти)

25. Родинні зв'язки: дід/баба _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності),

дата і місце народження, місце проживання,

контактний номер телефону, адреса електронної пошти)

26. Родинні зв'язки: чоловік/дружина _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності),

дата і місце народження, місце проживання, місце укладення шлюбу і дата, контактний номер телефону)

колишній чоловік/колишня дружина _____
(зазначається у хронологічному порядку — дата

розірвання шлюбу, місце розірвання шлюбу, контактний номер телефону, адреса електронної пошти)

27. Родинні зв'язки: усиновлені діти _____
(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності),

дата і місце народження, місце проживання, контактний номер телефону)

28. Наявність угоди з адвокатом про представлення інтересів на
теперішній час _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності),

контактний номер телефону, адреса електронної пошти адвоката)

29. Притягнення до кримінальної відповідальності _____
(зазначається

у хронологічному порядку — найменування суду, звинувачення за вироком, строк покарання,

місце відбування покарання, дата початку та звільнення)

Правильність зазначених даних підтверджую

_____ 20__ р.

(підпис)

Додаток 2
до Порядку

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

(найменування посади керівника закордонної
дипломатичної установи України)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

_____ 20__ р.

ВИСНОВОК

про результат проведення процедури встановлення особи

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

_____ 20__ р. звернувся (звернулася) із клопотанням про оформлення посвідчення особи на повернення в Україну з тимчасово окупованої Російською Федерацією території України і повідомив (повідомила) про себе такі дані:

дата народження _____

місце народження _____

стать _____

місце проживання _____

дані поданого документа, що посвідчує особу _____

(зазначається)

тип документа, дата видачі,

країна видачі, номер, строк дії)

У результаті перевірки відомостей за даними Єдиного державного демографічного реєстру особу _____

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

_____ не встановлено.

Заявник повідомив (повідомила) про себе таке _____

З метою встановлення особи _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

проведено опитування свідка (зазначити проставленням відмітки):

- у приміщенні закордонної дипломатичної установи;
 у режимі відеоконференцзв'язку

_____ (прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, яка брала участь у процедурі

_____ встановлення особи, який (яка) засвідчив (засвідчила) особу заявника)

додатково проведено перевірку за такими запитами до розпорядників державних та єдиних реєстрів, інших інформаційних баз, що перебувають у власності держави або підприємств, установ та організацій _____

_____ (перелік

_____ запитів, що направлялися)

на які надійшли/не надійшли відповіді _____
(найменування органу,

_____ номер і дата вихідного листа)

На підставі викладеного
ПРИЙНЯТО РІШЕННЯ:

фото
заявника

особу _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

встановлено, що є підставою для оформлення посвідчення особи на повернення в Україну.

_____ (найменування посади посадової
особи закордонної дипломатичної
установи України)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ 20__ р.